

ABONAMENTUL:

Pe un an . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nr.1/a

—
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.

Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se lu-
napoiază.

La începutul anului școlar.

Arad, 10 Septembrie.

Și anul școlar 1915/16 se începe tot sub tristele auspicii ale nesiguranței și disordinei create prin starea actuală de război. Atâtea din școlile noastre populare au fost lipsite în cursul anului școlar trecut de vrednicii lor muncitori și constrânse astfel a-și țărni ori a reduce cu totul raza de lumină, ce se strecura, an de an cu ajutorul lor, în mintea sutelor și miilor de copii ai poporului nostru. Jertfe mari și dureroase au trebuit să aducă învățătorii școlilor noastre populare. Nici profesorii școlilor noastre secundare și superioare n'au putut fi scutiți de tributul de sânge vărsat pentru apărarea patriei și întru slava neperitoare a numelui lor și a neamului nostru.

Amintirea desăvârșitului eroism al unor profesori dintre cei mai distinși cum au fost Dr. Alexandru Bogdan, Dr. Avram Sădean, Vasile Micula, Dionisie Nistor ș. a. va forma pentru toate timpurile un titlu de glorie al școlilor românești din această țară și o dovadă strălucită despre înalta concepție a datoriei, despre sămânța cea sfântă a cuvântului sădit de entuziaștii luminători ai poporului nostru în sufletul fraged și primitiv al elevilor, nu numai prin lecțiile dela catedră, ci prin însaș jertfa vieții lor.

De câte ori ne vom aduce aminte de ei, — sufletul nostru va suspina cu amar pentru pierderile cele grele, cauzate școlilor noastre prin moartea lor eroică.

Însă ca unii cari ne-am obicinuit a înfrun-
ta cu bărbăție toate vijeliile, ce s'au abătut

din timp în timp asupra așezămintelor noastre culturale, nu ne vom lăsa nici de astădată ingenunchiați de suspinul durerii, dar nici mângăiați în mod efemer de constatarea că profesorii și învățătorii noștri își știu îndeplini datoria cu acelaș devotament pe câmpul de luptă sângeroasă și ucigătoare, ca și pe terenul culturai dătătoare de viață. Ci vom stărui la orice prilej, cu vreme și fără de vreme, ca jertfa lor să nu rămână fără nici un folos pentru neamul nostru, ci precum odinioară, „din sângele martirilor a sporit sămânța creștinilor”, tot astfel și acum din sângele scump al acestor eroi — mucenici ai școlilor noastre să sporească sămânța cea sfântă a culturii naționale

Până la îndeplinirea acestei dorințe legitime nu vom lipsi însă nici un moment a face tot ce ne stă în putință, ca munca de luminare a poporului să se continue fără întrerupere, ca rândurile rărite prin pierderi atât de mari ale luminătorilor de ispravă să fie întregite cu alte forțe de valoare, ca să poată rămânea școlile noastre ferite de osânda dictonului latin: „Inter arma silent Musae”...

Conduși de asemenea vederi nu putem decât să înregistrăm cu satisfacție măsurile luate de conducerea bisericească-școlară prin circulara din 7 August 1915 nr. 7811 școl. cu scop de a înlesni, ca instrucția să se înceapă în toate școlile *la timp și în mod normal!* „Ca să nu fim siliți a vedea închise majoritatea școlilor noastre — se zice în această circulară — *ordonăm preoților noștri* ca în comunele, unde învățătorul a plecat pe câmpul de luptă și astfel școala n'ar putea fi

deschisă, să-și ia sarcina de a prevedea ei înșiși învățământul. Ca *directori școlari* au nu numai dreptul, dar și *datoria* să îndeplinească slujba de *suplinitori* ai învățătorilor duși la război. Deci fără a mai aștepta ordin special, în temeiul circulării prezente respective preoți vor face înscrierile obligațiilor de școală și vor începe instrucția *imediat* potrivit împrejurărilor, chiar și în acele comune, unde nu este învățător din alte cauze decât războiul”...

Știm că și în cursul anului școlar trecut unii preoți de ai noștri și-au îndeplinit cu toată sfințenia datoriei față de școala de sub conducerea lor, substituind cu rezultat îmbucurător nu numai pe unul, ci și pe câte doi învățători plecați la oaste. Dar au fost, durere, și astfel de cazuri, când preoții s'au împotrivit a lua asupra lor această sarcină, ori chiar dacă n'au avut încătore, s'au angajat să suplinească, însă au dovedit o neglijență culpabilă, săvârșind lucrul numai în silă și ca de mântuială. Asemenea cazuri am dori să dispară cu totul ori să fie cât mai puține în cursul anului, care se începe acum. Prețuim cu mult prea corect preoțimea noastră cultă decât să putem presupune despre ea, că n'ar avea conștiința clară a vremilor mari istorice, prin cari se strecoară azi poporul nostru, precum și a datoriei tot atât de mari, a căror îndeplinire conștiincioasă suntem în drept a o aștepta, a o *pretinde* chiar dela *toți* conducătorii lui duhovnicești.

În ce privește pe *directorii școlilor secundare* și ai seminariilor noastre, avem deplină încredere, că ei își vor îndeplini cu toată stăruința îndatoririle cele multe și în aceste timpuri grele, dupăcum și le-au înde-

Sonet.

Tu care poți și 'n temnițe pătrunde
Și orice colț din lume-l stăpânești
Și nicăiri și pretutindeni ești:
În mici colțuri cu strașinele scunde,
Ca și 'n palate mari împărătești —
De tine-aș vrea să fug, să scap — dar unde
Să fug, că 'n cuib de șerpi de m'as ascunde
Cu ochiul Tău de foc mă urmărești
Cum urmărești pe-un făcător de rele.
Și-ți răzi de tot ce simt, de tot ce vreau,
Te joci răsând cu visurile-mi cele
Mai dragi — și-mi porți, Ursită, pasul meu,
Îl porți pe căi ce nu sunt ale mele
Și sameni spini pe unde-aș merge eu.

ECAT. PITIS.

În lunca din Mircești.

— Ecou. —

De Al. Ciura.

În poiana tăinuită... oaspeții Luncii se șoptesc, cu mare mirare. Zile de-arândul auziau pași străini pe aproape, apoi au simțit, cu multă spaimă, urâturi de birje și țipete stridente din sirena automobilelor.

Ce putea să fie?

Într-o bună zi s'au pomenit, cum mormântul poetului lor iubit e năpădit de lume. Bărbați în fracuri elegante și uniforme strălucitoare; femei foșnind din mătăsuri, țărani voynici și moșnegi cu pletele cărunte ascultau cu pietate cuvintele ce se rosteau în preajma gropii.

Vântul aducea crâmpoie din vorbirile oratorilor și oaspeții Luncii au prins a înțelege, că e vorba de o sărbătorire a poetului lor iubit.

— Să mergem și noi, și-au zis; — să punem și noi o cunună pe mormântul lui?

Dar până când se șopteau în taină, s'au pomenit, — în miez de noapte — că un vuet surd se desprinde din vârful Carpaților.

Sentinela Română se cobora din înălțime, pe calul ei alb, purtând în stânga scutul strălucitor de fier, cu lupoaica ce alaptă pe cei doi gemeni... Un vultur falnic încununa cu rotirea-i

triumfală, capul viteazului călăreț. Când ei ajunse aproape de poiană, își roti odată spada-i lucitoare, ce spintecă văzduhul, ca un șarpe de trăsnet.

Atunci se adunară, de pretutindeni, arătări de viteji, răsăriți par'că din măruntaiele pământului. Se deslușiau bine: cei doi vulturi falnici — Balcanul și Carpatul — ce se încăieraseră pe malurile dunărene; cei nouă curcani din Vaskui și cu sergentul zece — Virtutea militară strălucea așa de frumos în lumina de lună; sergentul, cu piciorul frânt, purtând pe piept Steaua României și Crucea Sfântului Gheorghe... Căpitanul Romano... Frații Jderii; un șir lung de umbre, ce pășiau militărește pe iarba umedă, sub sclipirea razelor de lună...

Ajunși în fața mormântului, la un gest al Sentinelei, umbrele se aliniară în dreptul lui. Sentinela își asvârli coiful și pavăza și plecându-și spada, începu să cuvinteze:

— Din lumea noastră de nemurire la care Tu ne-ai ochemat, grăbit-am să ne închinăm și noi duhului Tău creator. Vitejia și îndârjirea noastră, oricât de strălucită ar fi fost ea, n'ar fi cunoscută lumii, dacă nu ți-ai fi instrunit lira măiastră, să o cânti în versuri, ce nu vor pieri niciodată! Sunt versuri scrise cu sângele nostru și cu al Tău, căci inima Ta bătea alături

plinit cei mai vrednici dintre ei și în timpuri normale. Știm că datorințele unui director de școală secundară sau de seminar sunt foarte importante, variate și numeroase astfel încât numai adevărații bărbați de școală înzestrați cu tact pedagogic, cu vaste cunoștințe didactice și cu multă însuflețire pentru chemarea lor, sunt în stare a le îndeplini. În afară de multele chestiuni privitoare la administrația, conducerea și disciplina școlară, iată de pildă, ce numeroase și variate îndatoriri se impun unui director, care vrea să facă în mod conștiințios controlul învățământului: să observe, dacă toți profesorii țin seamă de programa analitică și de concluzele conferențelor didactice, dacă dovedesc destulă pregătire în predare, dacă știu ținea încordată atențiunea clasei întregi, ca să fie toți elevii în activitate, dacă îngrijesc ca elevii să știe spune corect și logic, cele învățate, dacă examinează regulat pe elevii lor și îi știe clasifica just, dacă folosesc bine și cu succes mijloacele de intuițiune, dacă știu exploata pentru studiul lor cunoștințele anterioare ale elevilor și dacă țin seamă de legătura reciprocă între singuraticile studii? Mai departe e dator să controleze, dacă instrucția e studiată totdeauna după un plan rațional și aprofundată temeinic, dacă se observă din partea fiecărui profesor gradațiunea cuvenită, dacă nu se persistă prea mult asupra unor părți secundare, în paguba altora mai importante din punct de vedere educativ sau mai necesare din punct de vedere practic, dacă se fac repetițiile sumare la timp și după principii pedagogice, dacă în general se ține echilibrul și măsura între materie și metodică instrucțiunii, dacă nu se dă prea grabnic și superficial definiția și regula, dacă e corectă și literară limba instrucțiunii, dacă cursul instrucțiunii are claritatea și vivacitatea necesară și dacă este unitate între diferitele puteri didactice în ceea ce privește metoda învățământului?

Și numai această simplă înșirare e de ajuns spre a învedera, ce pregătire temeinică și multilaterală se cere directorilor însărci-

nați cu conducerea școalelor secundare și seminariilor noastre. Dela felul și măsura, în care își știu ei îndeplini datorințele, atârână în bună parte și întreagă atmosfera morală, care stăpânește profesorii și elevii școalelor respective, precum și progresul cultural, care se resfrânge, succesiv asupra poporului nostru. Ei sunt stegarii educațiunii și culturii noastre naționale. Și până când vom avea la conducerea școalelor noastre bărbați vrednici și destoinici să țină la înălțimea cuvenită flamura luptelor noastre culturale, toți ostașii cari se vor înregimenta sub această sfântă flamură de luptă, vor trebui să fie oameni doritori de progres, devotați chemării lor, muncitori onesti și neobosiți, căci „vai de poporul, care cere odihnă pe drumul mare, în care se îmbulzesc națiile”...

În zilele acestea de îmbulzeală și încăerare a tuturor națiilor din lume dorim ca anul școlar, la începutul căruia ne aflăm, să fie aducător de progres, de tot mai multă lumină binefăcătoare, de muncă liniștită și plină de roade îmbelșugate pentru poporul nostru!

Țărâncă română.

De T. H.

Alături de munca dată din toată inima și dezvoltată azi de femeia intelectuală română pe toate terenele de binefacere, trebuie să privim cu cea mai adâncă admirație ținuta țărâncii noastre.

Cine a trăit la sat și a avut prilejul să vadă poporul nostru și azi în aceste zile de grea încercare, va ști să aducă cele mai intime elogii, sincere și pornite din convingere, la adresa femeii române dela sate. O vezi mai energică astăzi și mai muncitoare ca ori când. Munca imensă ce e nevoită să o îndeplinească singură, este pentru ea un simț de înaltă datorie, asemenea celei al soțului dus în tabără.

Satele sunt pustii de feciori și bărbații în floarea vârstei. Duminecile trec fără horă și ohiiturile flăcăilor voinici. Legatul viilor, săpatul holdelor și secerișul, tot atâtea petreceri așazicând, de altă dată s'au făcut fără răsunetul glumelor șglobii și cântecelor de cari răsunau răzoarele. Femeia îngândurată și copiii

de a noastră! Fie slăvită pomenirea Ta, cum ai slăvit și Tu vrednicia noastră!

Lespedea mormântului începu să se clatine ușor și chipul bardului apăru, scaldat în lumină. Fața lui era strălucitoare ca soarele și fruntea îi era împodobită cu coroana regală a poeziei.

El nu rosti o vorbă. Dar ochii lui adânci și scânteetori exprimau o fericire supra-pământeană.

Convoiul ostașilor plecă, prezentându-și arma pentru onor; și în urma lui pășia gingașa fecioară, Latina gintă, purtând în frunte o duminzeiască stea... Sosiau acum noui și noui feți de ai poetului, dela Ceahlăul cu creștetul în nouri, dela uriașii cu negre semne Sfarmă-Peatră și Strâmbă-Lemne până la Piticot și până la Rodica, purtând cofița cu apă rece...

Poiana tănuită se trezi și ea, din aiurare.

Licuricii porniră în frunte, cu opaițurile lor. Urmau, rând pe rând, bujorelul cu adoleana, frățiorii și românițe, clopoței și măzerele, deditei și garofițe, toporași și lacrimioare, nalbe, sulcină și stelișoare, aținându-se pe urma bușuocului, iubitor de sânnuri albe... S'aud falfăiri de aripi prin văzduh, mierle, gaițe, stigleți, presuri și duioase turturele... În hlamile smălțuite, vin apoi gândăceii, grierii și fluturii cu aripile pudruite... Se face tăcere... sus pe un frasin privighetoarea prelunde încet... începând apoi divina melodie, ce înfioară noaptea, ca suflarea unui geniu...

Multă vreme a defilat convoiul în fața mormântului deschis.

Poetul privea cu dragoste părintească la figurile ce se strecurau pe dinainte-i, ca la niște copii buni și recunoscători, ce și-au adus aminte de cel ce a suflat în fața lor de lut, duhul poetic al nemuririi.

Erau mulți ca nisipul mării și atât de feluriți după vorbă, după port, dar El îi cunoștea pe toți, păstrând pentru fiecare o privire prietenească, un zîmbet de părinte iubitor.

De sus, din înălțimea tăriilor albastre, se desprinde o stea, preschimbându-se în inger cu albe aripioare, și coborând pe o rază de lumină până la groapa poetului.

— Îți mai aduci aminte, poete dragă, de vremea, pe când eram în lume eu singură și tu?

Privirea poetului se întunecă. Două lacrimi-mărgăritare încearcă să i se furișeze la coada genelor. Dar nu reușesc, căci lacrimile sunt făcute numai pentru muritori.

De departe... din zările aurii de mează-zi, răsbate sfios un cântec prins în surdină:

Tu care ești pierdută în neagra veșnicie,
Stea dulce și iubită a sufletului meu!

Se revarsă de zi.

Fantomele strălucite au dispărut deodată cu visurile nopții.

Poetul se rentoarce iarăș în criptă și adoarme cu un zîmbet.

Crâmpeie de versuri răsună deasupra mormântului... și el adoarme fericit în legănarea lor!

dela cea mai fragedă tinerețe în locul veseliei de acum e anul, își spuneau știrile recente de război recitând slova ștearsă sosită din țara războaielor.

N'am găsit nici într'un suflet de țărâncă o pornire de revoltă și desaprobarie când a trebuit să-și dea soții, feciorii, tată. Cu duioșia și devotamentul adânc simțit al celui mai subtil suflet, trimite pe front a lor săi, știri pline de cuvinte mângâietoare și de îmbărbătare. Am văzut mame cari și-au dat trei, patru feciori. Altele nenorocite cari aveau unul singur, razimul bătrânelor și mândria zilelor de azi. Li s'a cerut. Li s'a dat, și l-au bociat ca pe un îngropat când a fost să plece. Și în urmă tot ele și-au spus: „e poruncă mare, dela împăratu”.

Caracterul țărânului nostru, bun, generos și darnic, reese azi ca o mândrie a noastră, ce nu se va putea șterge niciodată. S'a făcut apel la țărâncă noastră să dea pentru soldați perini. Trăsurile încărcate soseau zilnic cu bogăția pufurilor strălucitoare de țesuturile neintrecute în meșteșug. Cu sutele erau îngrămădite la locul destinației; abea după scurtă vreme s'au adunat provizii pentru spitale, și nu cred că cineva să fi fost refuzat nici la cea mai sărăcăcioasă casă. *Poporul nostru, cel mai bun și ideal element ce-l avem, dă și pânea de pe masă dacă i-o cere unul care e lipsit.*

Văd țărâncă neobosită, răbdurie și totuș îngrijată de gândul orânduieii întregului rost lăsat în sarcina ei. Și-și înlocuiesc bărbații în munca istovitoare de zi și noapte, din câmp și din deal cu o voință sănătoasă și tari în credința și nădejdea viitorului. Adeseori, când sunt interpretul știrilor ce dau soților și feciorilor, aproape al fiecăreia refren este: să-i scrieți să nu se amărească și să nu-și facă grije, că via și pământul l-am lucrat în rânduială ca și în alți ani, și holdele-s frumose și secerișul e bun și Dumnezeu să le ajute să poată veni acasă cu iarna deodată.

Câți voinici feciori de ai noștri cad pe câmpul de luptă, în atâtea căsuțe din satele noastre intră jalea. Inima duioasă a țărâncii române este tot atât de chinuită în nesiguranța lunilor ce trec fără să le aducă știre. Și-mi reamintesc sutele de scrisori zilnice sosite la biroul din capitală pentru protejarea prizonierilor scrise de mâni înăsprite de muncă, pentru cari condeiu și tovarăș de zile rare, sau de mâni de copilași cari abia vor fi început să buchiseze slova. Erau tot atâtea strigăte înăbușite de durere. Și-am cetit cu lăcomie printre aceste icoane naive și înduioșătoare. Mame își căutau feciorii pierduți de luni de zile și-și spuneau păsurile, crezând în „mila domnilor dela stăpânire” cum știau mai smerit să-i numească. „Nu mai am hodină și spuneți-mi dacă-i mort, să-i plătesc o slujbă și să-i aprind lumină”.

Altele își cercau soțul și tata copilașilor numeroși. „Umblu ca o nălucă și plâng pe uliți zi și noapte, că nu mai pot asculta pe cel mai mic cum zice: tată. Și-i frig și-n cap de iarnă, ce mă fac eu cu copiii dacă el e mort”?

Priveam îngrămădeala acestor scrisori fără de număr; Note sincere, rupte din duioșia țărâncii noastre, întovărășită de cea mai vie nădejde. Câte din ele vor fi fost, cari au așteptat zadarnic răspunsul solicitat cu o naivitate emoționantă!

Intr'o Duminecă de vară, treceau cântând prizonierii ruși la biserică. La fiecare poartă ieșiau țărâncile în drumul mare și plângând le ascultau cântecele. Sfărâmându-și lacrimile în colțul de batistă, se întrebau: „Oare pe ai noștri, duce-i la sfânta slujbă”?

Așa-i țărâncă română. Cu nota duioșiei și bunătatea pornită din cel mai curat altruism alături de o hărnicie întotdeauna agilă și o inteligență vioaie, tot atâtea calități cari dau superioritatea față de alte neamuri.

Peste multă vreme, când faptele zilelor de azi vor fi istorisiri trecute din generație în generație, când bătrânii vor povesti nepoților despre timpurile când oamenii au furat știința mușuroiului de a se îngropa în pământ și se omorau sburând în aer, atunci, în zile de liniște și tresăriri sănătoase activitatea țărâncii române de astăzi va trăi înfrățită cu eroismul flăcăilor noștri voinici.

Viitorul trebuie să fie al unui popor consolidat și conștiu de înaltele lui datorințe,

larg, dar cu prea puțin rezultat, abia s'au adunat 1390 fl. 40 cr. cari s'au adus fondului gimnazial.

Gimnaziul era în proxima primejdie să apună, dacă nu venea episcopul Mihail Pavel, să întărească din nou temelii slăbită a școlii noastre.

Ne mai spune d. prof. Pteanca despre frecvența de care se bucură gimnaziul:

„Incep a se aduna aici tineri școlari în număr mare aproape din toate ținuturile românești ba între anii 1867 — 82 chiar și din Bucovina...”

Iar despre misiunea culturală:

„Prin mijlocirea elevilor săi Beiușul aproape de un secol răspândește lumină în mijlocul poporului român...”

Profesori ordinari 115, extraordinari 5, catiheti 4. Au făcut examen de clasă 394 elevi.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 10 Septembrie 1915.

— Măne, Sâmbătă și poimăne, Duminecă, fiind sărbători numărul viitor al ziarului nostru va apare Luni seara.

Regele Carol și V. Alecsandri. În ziua morții poetului V. Alecsandri, a cărui memorie o glorifică astăzi întregul neam românesc, defunctul prim rege Carol I a mângâiat astfel pe dna Paulina Alecsandri, venerata soție a poetului:

Doamnă,

Astăzi, când țărâna acoperă rămășițele marului nostru poet, împărtășesc, cu inima strânsă, împreună cu toată suflarea românească, durerea crudă ce ați încercat.

Prin geniul și patriotismul său, Alecsandri a fost, 50 de ani înșirați, fala României.

Să fie o dulce mângâiere pentru voi și familie că amintirea falnicului fruntaș, iubitului vostru soț, rămâne vecinic neștearsă în cugețarea și simțirea Noastră și a poporul român.

CAROL.

Din copilăria poetului V. Alecsandri. Dacă actul dela Sorbona aruncă o umbră de îndoială în ceea ce privește locul nașterii poetului, asupra copilăriei sale nu începe nici o discuție că el și-a trăit-o la Iași din anii cei mai fragezi, în casele părintești de pe locul bisericii Sf. Iliă.

La vârsta de 6 ani poetul s'a bucurat de prietenia lui Porojan, tovarășul său de jocuri și nebunii, despre care aminteste în scrisorile sale. Tot atunci fu dat în dascălia călugărului Ghermanos, dela care Gr. Ghica a cumpărat manuscrisele lui Sincai. Acest călugăr a avut ca elev și pe Mihail Cogălniceanu.

În urmă Alecsandri fu dat la învățătură în pensionul Cunin, iar la 1834 fu trimis la Paris, împreună cu Alecsandru Cuza-Vodă, Nicolae Docan și Negulici.

La Paris poetul a stat cinci ani, încercând să învețe în timpul acesta chimia, la laboratorul lui de Claubry; în urmă îmbolnăvindu-se, trecu la medicină, iar de aici la drept.

În capitala Franței Alecsandri primise pasiunea

operelor clasice. Profesorul Cotte îi completează educațiunea literară, făcându-l să cunoască operele lui Lamartine, Chateaubriand, Rousseau.

Laudabile dispozițiuni ale ministerului de interne al României. Ministerul de interne român a adresat prefecturilor din toată țara o circulară prin care le face cunoscut că primăriile din toate comunele trebuie să ia următoarele măsuri:

Toate birturile și restaurantele numai cu mâncări se vor deschide la orele 5 dimineața și se vor închide la ora 11 noaptea. Toate birturile și stabilimentele cu băuturi spirtoase aflate în toate comunele vor fi deschise până la 30 Septembrie între orele 5 dimineața și 9 seara, iar dela 1 Octombrie cor. și până la 30 Martie 1916 se vor deschide dela orele 8 dim. până la 8 seara. În caz de mobilizare toate cârciumele și stabilimentele publice vor sta închise timp de 10 zile iar contravenienții vor fi pedepsiți.

— **Ministerul de interne prin circulara sa adresată prefecturilor a luat dispozițiunea ca toți locuitorii în stare de a munci (bărbați, femei, băieți și fete) din orice comună, sunt obligați a face muncile familiilor oamenilor concentrați conform ordinelor date în baza legii excepționale din 24 Decembrie 1914.**

Cei cari nu se vor supune acestor dispozițiuni se vor da în judecată de către jandarmul șef de post și se vor pedepsi conform art. 35 al. 9 din cod penal.

Colectă. Am primit dela d. cadet Nicolae Popu, Pojun suma de 150 cor., colectată dela soldații reg. 50 pentru camarazii lor deveniți orbi și invalizi pe câmpul de luptă și pentru ajutorarea orfanilor lor.

Mari mulțămiri!

† **George Bants**, major ces. și reg., după un morb îndelungat a decedat în 8 Sept. n., în vârstă de 75 ani și în al 26-lea an al căsătoriei. Înormântarea a avut loc în 10 Sept. n. în cimitirul gr. or. din Orăștie. Odihnească în pace.

† **Dr. Bucur Baba**, avocat, delegat și membru în dir. băncei „Lumina”, membru ord. al „Astrei”, epitrop al bisericii gr. or., cadet aspirant în reg. de infant. nr. 62, după un morb scurt și greu a decedat în 8 Sept. n. în vârstă de 35 ani, și după 9 luni de căsătorie. Înormântarea a avut loc în 10 Sept. n. în cimitirul de lângă biserica din Murăș-Oșorheiu.

Odihnească în pace.

Ingropați de vii. Se anunță din Iași: Luni dimineața muncitorul Vasile Duca s'a dus la nisipăria dela Ciric, spre a lua niste lut. Pe când numitul săpa în groapă, malul s'a prăbușit peste el, omorându-l pe loc.

Împreună cu Vasile Duca a mai fost omorât și un alt locuitor, care se afla la nisipărie și a cărui identitate n'a fost încă stabilită.

Cererile pentru scutirea de serviciu militar sunt libere de timbru. În sensul unei ordonanțe recente a ministrului de finanțe, petițiile pentru scutirea de serviciu militar, precum și acuzele lor, sunt libere de timbru. Ministrul a îndrumat totodată organele financiare să nu mai ridice în viitor repert pentru lipsa de timbru de pe astfel de petiții, iar reperturile deja ridicate să le abscrie din oficiu. — (R. Ec.)

Sărbătorirea luptei dela Marne. „Die Zeit” este informat după agenția Havas că la 7 Septembrie înainte de amiazi în catedrala din Meaux a fost sărbătorită lupta dela Marne, dată acum un an. Episcopul de Versailles a ținut o cuvântare patriotică preamărind învingerea. La serviciul divin au luat parte numeroase personalități civile și militare. După ameazi episcopul a binecuvântat diferite morminte ale luptătorilor morți pentru țară. — În biserica Saint-Etienne din Paris s'a început sărbătorirea victoriei dela Marne și va dura, după dispozițiile cardinalului Amette trei zile.

Nou altar de războiu. Aflăm din București: Pictorul Gh. C. Chirovici, bine cunoscut prin lucrările sale de pictură religioasă, a prezintat zilele acestea ministerului de războiu un altar de campanie, pentru folosința preoților în timp de războiu.

Altarul este un dispozitiv ingenios care cuprinde toate cele necesare serviciului divin, și care se poate transporta cu ușurință în orice loc. El a fost primit cu multă satisfacție de Sf. mitropolie, și recomandat ministerului de războiu, care îl va introduce la corpurile de trupă și la regimente, pentru uzul preoților militari.

În jurul pretenției conferinței secrete dela cancelarul german. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” scrie: Ziarul „Telegraaf” din Amsterdam, cunoscut ca germanofob, a publicat de curând o știre pretins sosită din Berlin, despre o conferință secretă ținută la cancelarul imperiului, la care ar fi luat parte un mare număr de deputați din Reichstag. Deoarece această știre poartă pecetea unei născociri, n'ar fi fost nevoie de nici o desmințire, dacă agenția Reuter nu și-ar fi apropiat-o și răspândit-o în lumea întreagă.

După „Telegraaf”, ministrul de finanțe al Germaniei a declarat în acea conferință secretă, că Germania se află pe punctul unei epuizări financiare și că crescând emisiunea de bonuri de tezaur va avea ca urmare un faliment complet. De aceea este necesar să se încheie pace. Cancelarul imperiului ar fi constatat greutățile crescânde și ar fi rugat să se caute să se potolească în Reichstag și în țară sentimentele războinice și să se pregătească propuneri de pace acceptabile pentru aliați.

Raportul făcut de Dr. Dernburg despre starea de spirit din Statele-Unite și din alte țări neutre ar fi făcut o puternică impresie în sinul conferinței. Generalul Moltke ar fi declarat, că numai persoane insuficient informate mai pot spera în posibilitatea unei înfrângerii complete a Rusiei. Cu toate acestea întrunirea ar fi refuzat să recomande Reichstagului moderație. La aceasta cancelarul a declarat că dacă Reichstagul va lua o atitudine neîmpăciuitoare, și șovinistă, el se va retrage, deoarece el nu vrea să ia asupra-și răspunderea pentru prăbușirea Germaniei.

Pentru Germania este ușor să se spulbere acest falș grosolan. Pentru lumea și cea inamică stabilim că o asemenea conferință secretă n'a existat decât în fantazia omului de încredere al ziarului „Telegraaf” și că însuși ziarul „Times” caracterizează știrea de mai sus, răspândită de agenția Reuter ca o născocire copilărească.

Măsuri de pază la Constantinopol. Se anunță din Constantinopol: Pe baza unui regulament publicat de comandantul pieței Constantinopol, este interzis bărbaților supuși ai puterilor inamice de a circula prin oraș înainte de răsăritul soarelui și după orele 9 seara: ei vor putea obține un permis din partea poliției pentru a petrece noaptea în afară de domiciliul înregistrat. Vor trebui să înștiințeze dinainte poliția de orice mutare. Proprietarii de prăvălii se vor supune acelor prescripțiuni.

Mobilizarea industrială în Japonia. Se comunică din Londra că știri oficiale din Tokio anunță că guvernul japonez a rechiziționat toate uzinele particulare din Japonia pentru a fi transformate în fabrici de munițiuni, în scop de a se putea trimite în Rusia cantități cât mai mari de munițiuni.

Artileria bulgară. „Journal de Genève” este informat din Paris: Un comunicat al legației bulgare declară, că contrar informației din București publicate de ziare, artileria bulgară este suficient aprovizionată pentru a satisface consumarea munițiilor necesitate de războiul actual. Legația adaogă că Bulgaria n'a putut să cedeze o parte a munițiilor sale Turciei fiindcă aceasta întrebunțează tunuri Krupp, pe când artileria bulgară material de Creusot.

Bandit norocos. Banca Cedar Rapids National Bank din America, a fost jefuită de suma de 21.300 dolari, de către un bandit, care, intrând singur în cancelaria funcționarului Leo Perin și amenințând pe acesta cu moartea l-a silit să intre în casa de bani ce era boltită în părete unde a fost încluiat. Cu cincisprezece minute mai târziu Perin a fost aflat încluiat. Me-

dicii chemați în grabă au declarat starea sănătății lui de îngrijorătoare.

Banditul s'a făcut nevăzut.

Tăranca franceză. Cetim în „Le Journal”: In una din ultimele ședințe ale Academiei de agricultură după propunerea dlor Viger și Loubet, s'a adus un omagiu solemn muncii minunate, pe care au desfășurat-o femeile agricultorilor mobilizați, și care au dat dovadă de calități demne de admirat, în administrarea exploațiilor agricole. Acestui omagiu trebuie să i se asocieze țara întreagă. Dela început, de a doua zi după mobilizare, când Patria a chemat pe fiii ei: când apărarea națională a rechiziționat pe auxiliarii cei mai prețioși ai fermelor, — oaii, — aceste femei au rămas un moment desorientate, însă n'au întârziat să-și revie și să facă față cu curaj necesităților momentului tragic. Anotimpurile le-au găsit în picioare gata la toate lucrările. Munca nu le-a înspăimântat. Experte în toate lucrările câmpului dânsule au muncit fără a se resimți cătuși de puțin. Iarna, dânsule au petrecut orele lungi înaintea căminurilor: primăvara au adus pe câmpuri nădejdea unui belșug și a unei recolte bune. Măslinii și-au scuturat în vânt florile lor albastrii, iar bărbații nu s'au mai reîntors. Ce importă! Tăranca franceză a făcut dovada forței și a vieții. Tăranca merită acest omagiu pe care i l-a adus academia comercială: Tolstoi a scris că țaranca rusă evoluează spre mormânt, făcându-și datoria de a da viață; ea nu e numai femeie, ci e mamă. Tăranca franceză a dovedit că posedă calitățile minunate ale mamei și ale soției în care țaranu poate să găsească un bun și curajos tovarăș.

x **Trăsuri pentru copii,** trăsuri ce se pot desface, scaune pentru copii, paturi pentru odihnă, reticule, pungii, *pălării de mătase, de gumă și de antilop pentru dame, pardesii de gumă pentru femei și pentru bărbați,* asortiment foarte bogat și prețuri foarte ieftine la firma: **Hegedüs Gyula, Arad, bulevardul Andrássy nr. 16.**

x **Trăsuri pentru copii și scaune pentru copii** foarte ieftine se vând la marele magazin **FI-SCHER, în Arad, piața libertății (Szabadságtér).** Asortiment foarte bogat de tăști pentru școală. Fotografii cu preț redus. (Fi 2497)

Kenjirō Tokutomi.

Până la moarte...

Roman japonez.

Tradus în românește de: **P. Robescu.**

(Urmare) (42)

— Să vii cu d-ta?... Unde?

Nami era foarte surprinsă.

— Da, Nami-san; tatăl tău, în urma celor ce i-a spus doctorul cu care a vorbit despre boala ta, dorește să te aibă câteva zile lângă dânsul. Socra ta... și dânsa este de această părere.

— Vrea să mă aibă lângă dânsul? Pentru ce?

— Din pricina boalei tale, după cum îți spusei. Afară de asta, dânsul suferă de multă vreme, din cauza depărtării tale.

— Drept spui?

Nami se uita bănuitoare la mătușe-sa, iar Iku da din cap cu neîncredere.

— Cel puțin astă seară o să stai cu noi.

— Este peste putință. Ne așteaptă doctorul și ar fi bine să plecăm înainte de apusul soarelui. Trebuie să luăm cel dintâi tren ce trece spre Tokyo.

— Tanti, nu glumești?

Nami nu știa ce să creadă, iar Iku nu pricepea bine, dar deoarece mătușe venea din partea tatălui său, și cum și soacra știa, dânsa se hotărî să plece, fără să mai întrebe.

— Tanti, de ce ești așa de îngândurată?... Eu cred că să nu iau și infirmiera, căci curând o să mă întorc iar aici.

— Ba mai bine s'o iei, că poate să-ți fie de folos.

La patru fix, trei kuruma așteptau la scară. Fiecare se urcă într-o trăsurică. Nami era îmbrăcată cu o rochie argintie, încinsă cu o panglică albastră; în păr avea o ramură de iasomie, iar în mână o umbrelă cu vărgi de culoarea alunei.

Când kuruma fu gata să pornească, Nami

duse batista la gură ca să înăbușe tusea, pe urmă zise:

— Iku, te părăsesc pentru câteva zile. N'am fost în casa părintească de atâta vreme! Am uitat haina pe care o brodez pentru Takeo... dar nu face nimic... o s'o isprăvesc la întoarcere, ca să fie gata când o sosi el.

Mătușe se ascunsese sub umbrelă, pentru că oricât ar fi vrut să se stăpânească, două lacrimi îi alunecară din ochi.

Când soartea ne întinde vre-o cursă, noi, de cele mai multe ori, mergem spre pericol fără să ne dăm seama și fără frică, dar când ne apropiem de momentul fatal, foarte des ne cuprinde o grije, o neliniște nehotărâtă.

Nami, cu toate că pornise bucuroasă ca să-și revadă casa și pe tatăl ei, totuși, inima îi bătea cu putere, pe când kuruma alerga în fuga mare... și cu cât se gândea mai mult la ceia ce se petrece cu dânsa, cu atât fața ei lua un aier îndurerat. Neliniștea sa creștea și mai mult în tren, văzând figura tristă a mătușei sale, care stătea în fața ei.

Când a ajuns la gara Shimbashi, Nami era așa de turburată de presimțiri triste, încât nu mai simțea bucuria întoarcerii, după o lipsă atât de lungă.

Infirmiera o ajută să se dea jos din vagon și poruî încet după mătușe sa, prin mulțime. În ușa, se întâlniră cu un ofiter, care văzând pe Nami, întoarse capul: privirile lor se încrucișară... Era Chijiwa.

Dânsul se uită lung la ea, salută adânc și... surâse. Privirea și surâsul lui Chijiwa făcu pe Nami să îngălbenească, și simți un fior care nu era fiorul boalei și pe care-l simți multă vreme, după ce se urcase în trăsură cu mătușe sa. Cele două doamne nu mai ziseră nici o vorbă.

(Va urma)

Ultima oră.

GRECIA A REFUZAT CEREREA ANTANTEI.

Genf. — „Le Matin” e informat din Atena că guvernul grec a remis Luni răspunsul său împătritei înțelegeri. Guvernul grec declară în răspunsul său că în urma presiunii coercitive a împrejurărilor nu se găsește în situația, ca să se poată alătura grupului antantei și nu poate împlini cererile ce i s'au făcut.

ROMÂNIA S'A INȚELES CU ÎMPĂTRITA ÎNTELEGERE?

Viena. — „Neue Tiroler Stimmen” anunță din București: **Contra tuturor desmintirilor trebuie menținută convingerea, că primul ministru Brătianu s'a înțeles deja cu împătrita înțelegeri.**

ROMÂNIA N'ARE INTENȚIUNI AGRESIVE FATĂ DE SERBIA.

București. — „Agenția Română” autorizată dela loc competent declară că știrea, că măsurile luate dealungul graniței s'ar îndrepta împotriva Serbiei, nu corespunde adevărului. De România stă departe gândul de a o ataca pe Serbia.

CEATALGEA FORTIFICATĂ.

Roma. — Se află din Sofia că s'au executat lucrări de întărire la Ceatalgea pentru care s'au înbuințat 150.000 locuitorii.

GRECIA CERE MODIFICAREA ACORDULUI GRECO-ROMÂN RELATIV LA TRANSITUL ROMÂNESC PRIN SALONIC.

Salonic. — În cursul unei întrevederi avute cu d. *Fliodor*, ministrul Românelor, d. *Diamantidis*, ministrul căilor și comunicațiilor grecești, a declarat că guvernul grec crede că trebuie să se aducă câteva modificări acordului greco-român, privitor la transitul românesc prin Salonic.

Grecia cere ca cele zece vagoane românești cari sesc zilnic din România la Salonic să fie încărcate cu grâu. În schimb, cele șapte vagoane grecești cari pleacă zilnic pentru România, vor transporta muniții de război în România; în cazul când aceste vagoane nu vor putea fi încărcate cu muniții, ele vor fi încărcate cu alte articole de proveniență grecească.

POSTA ADMINISTRATIEI.

Am primit în abonament dela d. Iosif Lozici, Telkibánya 7 cor. până la 30 Noembrie 1915; dela d. Constantin Simu, Homokos 2.40 cor. până la 30 Septembrie 1915.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

AVIZ.

Persoanele, cari trimet sume de bani prin mandat postal, sunt cu insistență rugate a scrie pe dosul mandatului (partea liberă a cuponului) în ce scop anume se trimite suma, și a adresa mandatul exclusiv

ADMINISTR. ZIARULUI „ROMANUL”, iar la nici un caz nu la adresa vreunei persoane private. (Librăriile străine socot spese și detrag rabat). Totasemenea s risorile, cari aparțin redacției ziarului (ca manus rise etc.) să se adreseze pt. r dactie, i r cele administrative (în chestii de abonament, publicațiuni taxabile, inserțiuni, reclame, schimbări de adresă, reclamări etc.) să se adrese/e pt. administrație.

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI.

ANUNȚ.

In casa mea de comerț află aplicare la moment

un Domn sau D-șoară

ca comptoirist, să poseadă însă perfect pe lângă limba română, cea germană sau maghiară și să poată dovedi, că a făcut vre-un curs de contabilitate sau că are practică în vre-o afacere comercială.

Ra 2506—3

Nicolae Rachitan
Szászcsor (Szeben m.)

AVIZ.

Intenționez a ținea în funcțiune fabrica mea economică de spirt cu începutul lui 1 Octombrie a. c. până la 1 Maiu a anului viitor.

În cazul că la îngrășatul cu borhot nu aş putea dispune de întreg numărul cu vite proprii, cantitatea de lipsă aş supini-o cu vite de plată.

Taxa pentru întreținere, îngrijire și curățenie este pentru una vită mare cor. 30, pentru una de 2—3 ani cor. 20, pentru una de 1—2 ani cor. 10 la lună.

Anunțările să se facă până la 1 Oct. a. c. (Me 2505—3)

MENDEL L. SAMUEL
Medgyes (Medias)

Anunț.

Un comis manufacturist priceput, află loc la firma

IOAN COMȘA & FIU
Seliște (Szelistye) Szeben m.

Co 2502—3

ANUNȚ.

O preteasă văduvă, în etate de 32 ani, dorește a se aplica

ca econoamă

la vre-un preot văduv.

Oferte prin administrația ziarului.
Ci 2507—2

Vlăstari de salcâmi (bagrin)
de 2 ani, calitatea I
de 70—100 cm. înălțime 1000 buc. 8 cor
» 100—150 » » » » 12 »
peste 150 » » » » 16 »
De vânzare la pepiniera:
Klár és Demeter, faiskolája.
Nyiregyháza. (Ka 2491—6)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de
ciocoladă și zaharicale pen-
tru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Hel-
ler, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.
(Ca 2270)

Prima fabrică de bănci de școală
brev. reg. ung.

Liferează

cele mai moderne și mai bune
bănci de școală
brevetate sistem „Feiwel”,
„Zahn” și „Rettig”, mo-
biliar pentru școli aparate de
gimnastică, mobilier modern
pentru biserici, bănci pentru
biserică și mobilier pentru
a grădinițe de copii.

Fe 1288

Prețuri gratis.

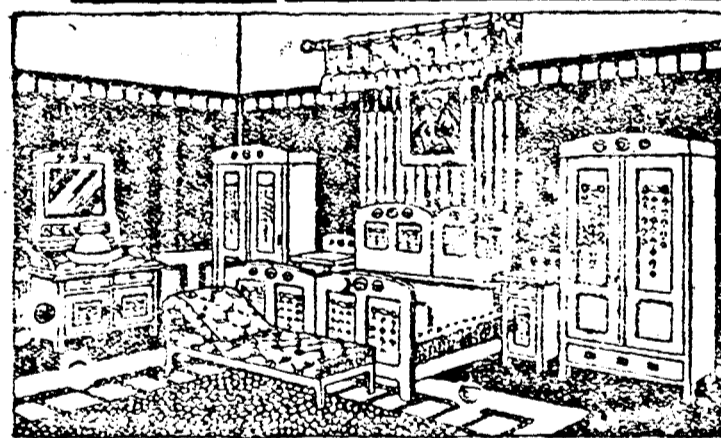
Fabricarea aranjamentelor de
birouri moderne.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ.

1914.		1915.	
19 August		8 August	14 August
	ACTIV		
153 124 578	aur (monete)	168 383 386	
—	stoc „ (depozitat)	25 220 000	
209 750 224	metalice „ (lingouri)	205 000	268 962 579
	trate și dispoziții consid. ca aur	75 814 310	269 622 696
56 625 646	Argint și diverse monete		461 156
677 745	Efecte scontate		439 502
257 843 080	{ 33 934 100 Impr. pe ef. publice	25 332 900	205 077 431
	{ 111 647 600 Impr. pe ef. publ. în et. ort.	48 920 800	205 249 937
93 121 110	{ 59 187 010 52 860 490 din care nu s'au ridicat lei	26 159 018	48 772 791
	Imprum. Statului de 15 milioane fără dobandă (1901)		11 273 958
11 273 958	Imprumutul statului în contert pe bonuri de tezaur 3% aur (1914/1915.)		11 273 958
—	Efectele Capitalului social		232 479 892
11 999 357	Efectele fondului de rezervă		233 985 747
16 762 877	„ amort. imobil. mobil. și mașinilor		10 699 576
4 036 281	Imobile		16 411 177
6 731 813	Mobilier și mașini de imprimerie		3 956 681
1 086 783	Cheltuieli de Administrațiune		6 738 022
450 910	Efecte și alte valori în păstrare		1 111 153
135 932 567	Bonuri de tezaur 3% aur în gaj p. Imprum. Statului		584 482
—	Efecte în gaj și în păstrare provizorie		138 845 041
252 882 822	Conturi curente		300 000 000
25 005 866	Conturi de valori		158 944 609
23 449 741	Conturi diverse		159 539 353
6 293 688	Capital		20 463 763
1057 298 822	Fond de rezervă		22 776 516
	Fondul amort. imobil. mobil. și mașinilor		35 314 516
	Bilete de bancă în circulațiune		482 873 346
	Profit și Pierdere		485 182 115
	Debanzi și beneficii diverse		
	Conturi curente și recipise la vedere		
	Efecte și alte valori de restituit		
	Conturi diverse		
	Taxa: Scont 6%, Dobânda 7%.		
	PASIV		
12 000 000	Capital	12 000 000	12 000 000
37 179 870	Fond de rezervă	39 780 616	39 780 616
5 526 192	Fondul amort. imobil. mobil. și mașinilor	5 907 700	5 907 700
521 681 375	Bilete de bancă în circulațiune	685 452 535	688 806 370
3 810 594	Profit și Pierdere	4 902 667	4 902 667
2 020 091	Debanzi și beneficii diverse	1 683 062	1 940 080
28 616 336	Conturi curente și recipise la vedere	63 706 804	61 365 533
388 815 389	Efecte și alte valori de restituit	597 789 650	598 433 394
59 648 975	Conturi diverse	71 650 312	72 045 751
1057 298 822		1482 873 346	1485 182 115

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile VARȘET, strada Kudritzner numărul 44—46.

Cea marenumită
mare fabrică de mobile
din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne
și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de pianе excelente, co-
voare, perdele, țesături foarte fine și
mașini de cusut. — (Sa 113)

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.
Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara- Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clo-
potelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție de mai
mulți ani provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a întoarce cu ușu-
rință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latare fiind astfel scu-
tite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire CLOPOTELE GĂURITE, de
dânsul inventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea
superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv mai
adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vrăbirea mai voluminoasă decât cel de
sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un
clopot de 461 kgr. patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre fa-
cerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor
vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețuri-curente ilustrate trimis gratuit.

APEL!

Atrag atențiunea on. mei mușterii și a publicului ce vrea să cumpere monumente mormântale asupra faptului că deși amândoi proprietari firmei suntem sub arme, întregul nostru personal continuă să lucreze neturburat sub conducerea personală a dlui Alexandru Drasztyl, conducătorul firmei noastre de pietrărie. Practica lui de 27 ani în această branșă e garanță suficientă, să putem satisface și în viitor toate așteptărilor și să putem executa toate lucrările.

: Serviciu prompt! :
Prețuri foarte ieftine!!!
 Pentru fiecare lucrare garantează 20 ani!
 Rugând binevoitorul sprijin
 semnez cu deosebită stimă

MENRATH și STEINER

comercianți de pietri mormântale și pietrari.
 Arad, Józseffőherceg-u. 11.

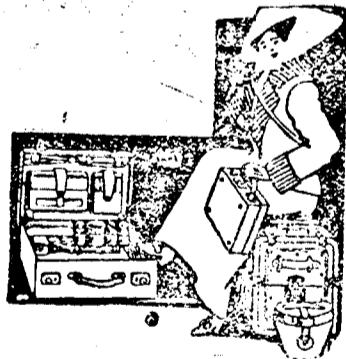
ATELIER DE CURELĂRIE, ȘELĂRIE și COFERARIE

ORENDT G. & FEIRI W.

ODINIOARA SOCIETATEA CURELARILOR
 Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit vânat, sport și voiaj, poclăzit și procovățuri, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie pe lângă prețurile cele mai moderate. CURELE DE MAȘINI, CURELE DE CUSUT ȘI LEGAT SKY (vârzobi), permanent în depozit. Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri la cerere se trimite franco. (O-9)

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

CEL MAI MARE MAGAZIN DE BLĂNĂRIE

Dudás Sándor

Kolozsvár, Unio-utca 8.

Își recomandă în atenția on. public din localitate și provincie bogatul său asortiment de blănării cu prețurile cele mai convenabile. Articole de fabricație proprie; mantale de blană, blane de călătorie, manșoane, boare, căcuți pentru domni și doamne, ultima modă și lucrurate cu gust. Prețuri ieftine. Primește orice lucrări de blănării pentru confecționare, căptușire, căptușirea și collarea mantalelor. Serviciu prompt și conștientos. Numai marfă bună și execuție de 1-ai rang. (Du 1275—)

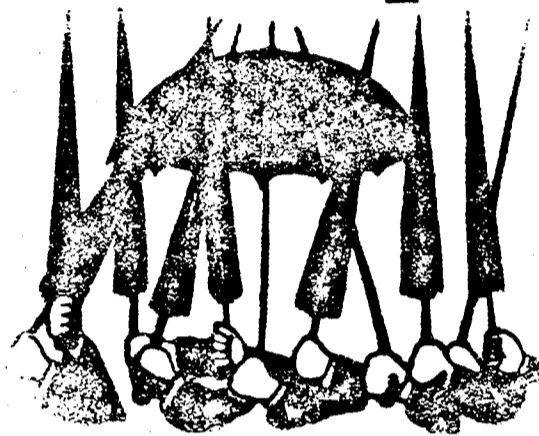
SZLANNÁR ÉS RÓTH

întreprindere de pictură de sticlă,
 altare, biserici și sticlărie decorativă

Oradea-mare (Nagyvárad), Arany-János-u. 14.

(Sa 2166)

Execută foarte frumos pictarea de sticlă, biserici, altare, icoane și fresco, totfelul de lucrări de marmoră. Execută decorațiuni de sticlă, lucrări de mozaic italiene și americane. Aurituri și pictarea tablourilor staționare.

Unde

se pot cumpăra
 cele mai bune și
 mai elegante

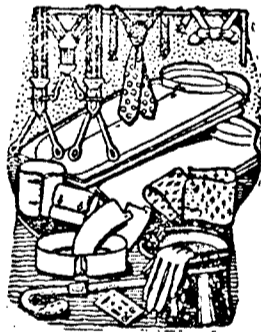
PLOIERE?

Unde se pot afla noutățile
 cele mai moderne — **En-tout-cas**
 și ploiere pentru dame și bărbați în executare perfectă și
 estetică, de calitatea cea mai bună și cele mai moderne

albituri pentru bărbați

în executare recunoscută de cea mai bună.

Cămeși de modă albe și colorate;
GULERE și **MANGETE**
 albe și colorate; **BATISTE** de buzunar;
BRATELE; **CRAVATE** pentru gulere
 simple și duble; **CĂMEȘI** din păr de
 camilă; **CIORAPI** și alți articlii de modă
 p. bărbați în sortiment bogat și cu pre-
 țurile cele mai ieftine se pot cumpăra dela

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de paraplee și prăvălie de articlii de modă pentru bărbați

SIBIU (Nagyszeben), Piața mare, palatul „Bodenkredit”.

Dufek Kálmán,

atelier de colorat și
 fabrică de curățire
 pe cale chimică

Cluj (Kolozsvár), str. Hegedüs Sándor nr. 5.

Recomandă colorarea și curățirea pe cale chimică a hainelor de dame și bărbați, perdelelor, lucrurilor brodate și de mână etc în bucate gata sau desfăcute deolaltă, pe lângă o executare conștientoasă și recunoscută de solidă. Am introdus: desinfecțarea și curățirea penelor, la caz de urgență în timp de 12 ore. — Comandele cu poșta conștientos și punctual. — Hainele de doliu se execută cât se poate de repede.

Du 1345